

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte
Judecătorii

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de către avocatul Caraman Igor în numele inculpatului Panța Andrei și de către inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariev Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

Caraman Vitalie XXXXX, născut la
XXXXX,

și

Panța Andrei XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.03.2015 – 19.12.2018;

Instanța de apel: 18.01.2019 – 06.06.2019;

Instanța de recurs: 09.08.2019 – 24.03.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 19 decembrie 2018, **Panța Andrei** a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Caraman Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 1 (unu) an închisoare;

- art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 1 (unu) an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Caraman Vitalie i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe un termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Caraman Vitalie a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Caraman Vitalie în beneficiul lui Martea Ion a sumei de 1526 (una mie cinci sute douăzeci și șase) lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 10500 (zece mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a menționat că, Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei, au fost învinuiți de faptul că la data de XXXXX ora 08:00, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, cu scopul de a-i înjosi onoarea și demnitatea cet. Martea Ion, aflându-se în strada sat. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în prezența mai multor persoane, i-au aplicat lui Martea Ion lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i leziuni corporale medii.

Astfel, Caraman Vitalie și Panța Andrei au fost învinuiți de faptul că, prin acțiunile sale intenționate au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe semnele: huliganism – adică încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, săvârșită de două persoane.

Tot Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei au fost învinuiți și de faptul că, în același timp și circumstanțele descrise mai sus, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, aflându-se în strada sat. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în urma unui conflict cu cet. Martea Ion, i-a aplicat lui Martea Ion multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față și diferite părți ale corpului, ca rezultat cet. Martea Ion, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 305/D din 09.12.2014, i-au fost cauzate leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractură închisă de mandibulă pe stânga cu deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral, manifestat prin comoție cerebrală, mobilitate patologică a dintelui VIII de pe maxilă; plăgi contuze (2) pe față, edem al țesuturilor moi ale feței, care au fost cauzate de la acțiunea traumatică a unor corpuri contondente .

Astfel, Caraman Vitalie și Panța Andrei au fost învinuiți de faptul că prin acțiunile sale intenționate au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, conform semnelor calificative vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a

provocat urmările prevăzute de art. 251 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul, în termenul legal a atacat-o cu apel, solicitând casarea acesteia și rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Caraman Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și de a-i stabili pedeapsa pe termen de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, precum și de a-l recunoaște vinovat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 84 Cod penal, de a-i stabili pedeapsa definitivă 5 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, a solicitat a-l recunoaște vinovat pe Panța Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, precum și pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu stabilirea pedepsei închisorii pe termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 84 Cod penal, a-i stabili definitiv pedeapsa de 5 ani și 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, sentința de achitare este neîntemeiată, instanța de fond a comis o gravă eroare de fapt, atunci când numai datorită unei greșite interpretări a probelor administrate în cauză, a adoptat o sentință de achitare în privința unei persoane.

Consideră că prima instanță nu a dat apreciere justă declarațiilor părții vătămate Martea Ion, date la urmărirea penală, cât și în cadrul ședinței de judecată, care fiind preîntâmpinat de răspunderea ce o poartă potrivit art. 312 Cod penal, a relatat cu lux de amănunte că infracțiunea în privința lui a fost comisă de către inculpații Caraman Vitalie și Panța Andrei, comunicând detaliat despre împrejurările comiterii infracțiunii, acțiunile și rolul fiecărui participant la infracțiune, declarații care au fost confirmate în ședință de judecată și prin declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX, precum și concluziile raportului de expertiză medico-legală.

Instanța de judecată la pronunțarea soluției de achitare a inculpatului Panța Andrei nu a indicat în sentință motivul respingerii declarațiilor părții vătămate date la urmărirea penală cât și în ședința de judecată și aprecierii lor ca neveridice, atâta timp cât ele au fost confirmate prin alte probe cercetate în instanța de judecată.

A mai relatat apelantul că, la baza pronunțării sentinței de achitare a lui Panța Andrei au fost puse doar declarațiile date de în ședință de judecată de martorul apărării XXXXX, care sumar a relatat despre cele întâmplute, însă instanța de judecată nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorului XXXXX.

Remarcă acuzatorul de stat, că instanța incorect a conchis că declarațiile inculpaților Caraman Vitalie și Panța Andrei, corespund adevărului, precum că nu au aplicat violență fizică asupra lui Martea Ion, precum și nu a ținut cont de declarațiile martorilor oculari XXXXX, XXXXX și XXXXX.

3.1. Avocatul Novițchi Olesea în interesele părții vătămate Martea Ion, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Panța Andrei și Caraman Vitalie să fie condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

În motivarea apelului a invocat că, concluziile instanței de judecată nu corespund cu materialele cauzei și nu-și găsesc suport legal cu probele anexate la materialele cauzei, deoarece la caz au fost acumulate suficiente probe care dovedesc vinovăția inculpaților Panța Andrei și Caraman Vitalie în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Totodată a invocat apelantul că, pedeapsa aplicată este excesiv de blândă în raport cu daunele aduse părții vătămate, inculpații erau în stare de ebrietate, ceea ce potrivit prevederilor art. 77 lit. j) Cod de procedură penală, urma a fi considerată de către instanța de judecată, ca fiind o circumstanță agravantă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2019, a fost admisă cererea cu privire la retragerea apelului avocatului Novițchi Olesea în interesele părții vătămate Martea Ion, cu încetarea procedurii de apel.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința integral cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Caraman Vitalie și Panța Andrei au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de câte 5 (cinci) ani, fiecare.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită inculpaților Caraman Vitalie și Panța Andrei pentru o perioadă de probațiune de 4 ani, pentru fiecare inculpat.

Procesul penal pornit în privința lui Caraman Vitalie și Panța Andrei în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost încetat deoarece în acțiunile inculpaților a fost constatată contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

4.1. Instanța de apel a menționat că, în cadrul ședinței de judecată a fost înaintată de către avocatul Novițchi Olesea în interesele părții vătămate Martea Ion, o cerere privind retragerea apelului declarat, cu încetarea procedurii de apel (f.d. 50, vol. II)

Având în susținere prevederile art. 407 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a constatat careva impedimente de a admite această cerere, dispunând încetarea procedurii în apel.

4.2. Sub un alt aspect, instanța de apel a constatat că prima instanță la adoptarea sentinței, incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Panța Andrei urmează a fi achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. În același timp, incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, Caraman Vitalie urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1), art. 287 alin. (1) Cod penal.

4.3. Instanța de apel a constatat următoarea situație de fapt:

La XXXXX, aproximativ la ora 18:00, Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, aflându-se în stradă s. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în urma unui conflict cu cet. Martea Ion, i-au aplicat lui Martea Ion multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față și diferite părți ale corpului, ca rezultat cet. Martea Ion, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 305/D din 09.12.2014, i-au fost cauzate leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub forma de fractură închisă de mandibulă pe stânga cu deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral, manifestat prin comotie cerebrală, mobilitate patologică a dintelui VIII de pe maxilă, plăgi contuze (2) de față, edem al țesuturilor moi ale feței, care au fost cauzate de la acțiunea traumatică a unor corpuri contondente.

4.4. Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul Panța Andrei nu a recunoscut vinovăția, iar inculpatul Caraman Vitalie a recunoscut vina parțial, vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se probează prin următoarele probe: XXXXX.

Prin urmare, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că inculpații Caraman Vitalie și Panța Andrei au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, după semnele calificative: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 din Codul penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două persoane.*

4.5. Instanța de apel a stabilit că prima instanță nu a dat o apreciere justă declarațiilor părții vătămate Martea Ion, date la urmărirea penală, cât și în cadrul ședinței de judecată, care fiind preîntâmpinat de răspunderea ce o poartă potrivit art. 312 Cod penal, a relatat cu lux de amănunte că infracțiunea în privința lui a fost comisă de către inculpații Caraman Vitalie și Panța Andrei, comunicând detaliat despre împrejurările comiterii infracțiunii, acțiunile și rolul fiecărui participant la infracțiune, declarații care au fost confirmate în ședință de judecată și prin declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX, precum și concluziile raportului de expertiză medico-legală potrivit căruia la Martea Ion au fost depistate vătămări corporale medii.

Din aceste considerente, instanța de apel a apreciat critic concluzia primei instanțe potrivit căreia învinuirea adusă lui Panța Andrei se bazează doar pe declarațiile părții vătămate, or, prima instanță nu a ținut cont de declarațiile martorului XXXXX, care a declarat că, „(...) Martea Ion fugea la vale și Caraman Vitalie cu Panța Andrei fugeau din urma lui. A fost anunțată că Caraman Vitalie și Panța Andrei l-ar fi bătut pe Martea Ion de cineva dintre persoanele care se adunase la fața locului, dar ea personal nu îi cunoaște”.

Totodată instanța de apel a remarcat, că prima instanță incorect a conchis că declarațiile inculpaților Caraman Vitalie și Panța Andrei, corespund adevărului, precum că nu au aplicat violență fizică asupra lui Martea Ion, sunt confirmate prin declarațiile martorilor oculari XXXXX, XXXXX și XXXXX, care sub jurământ au declarat că l-au văzut pe Panța Andrei în drum vorbind la telefon, deoarece discuția purtată prin telefon de către Panța Andrei cu XXXXX nu se exclude că a avut loc după ce Panța Andrei împreună cu Caraman Vitalie l-au maltratat pe Martea Ion, iar această discuție nu confirmă faptul neparticipării inculpatului Panța Andrei la săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost diferit justiției.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților privind nevinovăția în comiterea faptei penale incriminate, menționând că aceste declarații, se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume, prin declarațiile părții vătămate Martea Ion, declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, precum și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății.

În opinia instanței de apel, prima instanță a ignorat și faptul că martorul XXXXX a declarat că a văzut cum Panța Andrei și Caraman Vitalie fugeau după Martea Ion, unde Panța Andrei îi striga lui Caraman Vitalie să-l ajungă din urmă pe Martea Ion.

Drept urmare, instanța de apel a apreciat critic și concluziile primei instanțe precum că Caraman Vitalie s-ar fi aflat în legitimă apărare și ar fi pierdut controlul asupra situației, iar Panța Andrei a fost cel care ar fi încercat să aplaneze conflictul.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului Ologu Vasile date în cadrul primei instanțe, reținând ca veridice declarațiile acestuia oferite în cadrul urmăririi penale, deoarece au fost făcute imediat după incident, acesta încă nefiind influențat să-și schime declarațiile, care coroborează între ele și cu ansamblul probelor acumulate la materialele cauzei penale și denotă faptul că anume inculpații Caraman Vitalie și Panța Andrei i-au aplicat părții vătămate Martea Ion multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față și peste diferite părți ale corpului.

4.6. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel reținut prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal.

Cu privire la personalitatea inculpatului Caraman Vitalie, instanța de apel a menționat că, acesta se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior a fost judecat, antecedentele penale fiind stinse.

Cu privire la personalitatea inculpatului Panța Andrei, instanța de apel a menționat că, acesta se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu are antecedente penale.

În privința inculpaților careva circumstanțe atenuante sau agravante în temeiul art. 76, 77 Cod penal, nu au fost depistate.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și legală concluzia privind aplicarea față de inculpați a unei pedepse în formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, având în vedere conglomeratul de circumstanțe evidențiate, aceasta fiind corespunzătoare faptei comise, dar și având în vedere scopul legii penale, care indică asupra corectării și reeducării inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept.

4.7. Distinct de cele menționate mai sus, instanța de apel a notat că prin sentința primei instanțe inculpatul Panța Andrei a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar Caraman Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

4.8. Instanța de apel a constatat că inculpații Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei au fost învinuți prin rechizitoriu de faptul, că la data de XXXXX, ora 18:00, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, cu scopul de a-i înjosi onoarea și demnitatea cet. Martea Ion, aflându-se în strada s. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în prezența mai multor persoane, i-au aplicat lui Martea Ion lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i leziuni corporale medii.

Aceste acțiuni ale inculpaților fiind calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Având în vedere că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, alte probe noi acuzarea și apărarea nu au prezentat, în urma cercetării probatoriului administrat prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel **a constatat** următoarele:

Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei, la data de XXXXX, ora 18:00, aflându-se în strada s. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în prezența mai multor persoane, i-au aplicat intenționat lui Martea Ion, lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i leziuni corporale medii.

Având în vedere faptele constatate, instanța de apel a stabilit, că acțiunile inculpaților nu prezintă gradul prejudiciabil al infracțiunii prevăzute de art. 287

alin. (2) lit. b) Cod penal, încadrarea acțiunilor urmând a fi făcută în baza art. 354 Cod contravențional.

Susținând opinia cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpaților, instanța de apel a menționat că huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența acțiunii principale – încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente – acțiune exprimată, alternativ în aplicarea violenței asupra persoanelor, folosirea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.

Respectiv, instanța de apel a specificat că contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

Totodată, instanța de apel a specificat că este considerată infracțiune de huliganism și nu contravenția reglementată de art. 354 Cod contravențional, situația când făptuitorul nu se limitează doar la acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice, tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare, tragerea din armă de foc în locuri publice, în locuri rezervate pentru tragere, dar cu încălcarea modului stabilit, însă mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice. În astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Instanța de apel a evidențiat și faptul că vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 151 sau 152 Cod penal și art. 354 „Huliganismul nu prea grav” din Codul contravențional. Doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de omor intenționat ori de vătămarea intenționată gravă sau medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 și art. 151 sau 152 Cod penal.

Drept urmare, instanța de apel a punctat că vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății a reprezentat violența, care a fost aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, calificând faptele inculpaților în baza art. 152 Cod penal și art. 354 Cod contravențional, conform semnelor calificative: *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

Totodată, având în susținere prevederile art. 441 alin. (1) lit. b) și art. 30 alin. (2) Cod contravențional, instanța de apel a menționat că contravenția a fost

săvârșită la data de XXXXX, motiv din care a dispus încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu trimiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul a invocat că, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților pe ambele capete de acuzare, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului.

Susține că vina inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, este dovedită pe deplin prin faptele și probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, fiind indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel nu s-a expus asupra lor, ori nu le-a apreciat, ori le-a apreciat eronat.

Recurentul mai invocă dezacordul și cu motivarea instanței de apel privind delimitarea faptelor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, de cele prevăzute la art. 354 Cod contravențional.

În acest sens recurentul evidențiază că instanța de apel a motivat soluția în mod contradictoriu, or, pe de o parte constată că „acțiunile inculpaților nu prezintă gradul prejudiciabil al infracțiunii”, ca pe de altă parte să constate că fapta a avut loc „în prezența mai multor persoane” și că inculpații „intenționat i-au aplicat lovituri părții vătămate cu mâinile și picioarele”.

5.1. Avocatul Caraman Igor în numele inculpatului Panța Andrei, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii vinovăției lui Panța Andrei în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, în partea stabilirii pedepsei, cât și în partea încetării procesului penal pornit în privința lui Panța Andrei în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu constatarea în acțiunile lui Panța Andrei a contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional și încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție și cu menținerea sentinței în partea achitării lui Panța Andrei de sub învinuirea adusă în baza art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În motivarea recursului ordinar a invocat apărarea că, instanța de apel a dat apreciere incorectă concluziei primei instanțe potrivit căreia învinuirea adusă lui Panța Andrei se bazează doar pe declarațiile părții vătămate.

Invocă recurentul că, sentința este legală, întemeiată și corespunde tuturor rigorilor prevăzute de lege.

Mai mult, la emiterea sentinței instanța de judecată a sesizat organul de urmărire penală să verifice conform prevederilor art. 274 Cod de procedură

penală, legalitatea acțiunilor părții vătămate Martea Ion prin prisma prevederilor art. art. 287; 264¹; 311; 312 și 314 Cod penal.

În opinia apărării, instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că prima instanță greșit a concluzionat că declarațiile inculpaților Caraman Vitalie și Panța Andrei corespund adevărului și că ei nu au aplicat violență fizică față de Martea Ion, fapt care s-a confirmat cu certitudine prin declarațiile martorilor oculari care au fost audiați în prima instanță sub jurământ.

Consideră că acțiunile incriminate de prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal, nu au fost dovedite că au fost săvârșite de Panța Andrei, or, faptul dat a fost confirmat numai de declarațiile depuse de către partea vătămată Martea Ion.

5.2. La 13 august 2019, inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariiev Boris au declarat recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de către inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariiev Boris, urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Caraman Igor în numele inculpatului Panța Andrei, urmează a fi admise, din următoarele considerente.

6.1. *Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariiev Boris.*

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este declarat peste termen sau inadmisibil).

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 06 iunie 2019, în prezența inculpatului Caraman Vitalie și avocatului acestuia (f.d. 91), totodată

participanții la proces fiind înștiințați că pronunțarea deciziei motivate urmează să aibă loc la 04 iulie 2019.

Cu toate acestea, instanța de recurs atestă că inculpatul și avocatul acestuia la data stabilită nu s-au prezentat în ședința de judecată, din motive necunoscute.

Conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile din data pronunțării deciziei.

La caz, termenul de declarare a recursului decurge din 05 iulie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 05 august 2019, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când apărarea a declarat recursul la 13 august 2019, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursul ordinar declarat de către inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariev Boris urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece a fost declarat peste termen.

6.2. Cu referire la recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Caraman Igor în numele inculpatului Panța Andrei.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate, recurenții critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora 6) hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Astfel, partea acuzării critică decizia instanței de apel din considerentul motivării deficitare și contradictorii a soluției pronunțate, evidențiind erori la încadrarea juridică a faptelor inculpaților.

Totodată, deși apărarea solicită achitarea inculpatului Panța Andrei, argumentele recursului se axează de asemenea pe critici cu privire la motivarea insuficientă a instanței de apel pe marginea soluției pronunțate.

Având în vedere argumentele aduse în recursuri, Colegiul penal reține că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe

noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

De asemenea, Colegiul penal menționează, că potrivit jurisprudenței naționale, practicii judiciare constante, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. art. 384-397 Cod de procedură penală.

Se consideră că fondul cauzei nu a fost rezolvat când în considerentele hotărârii primei instanțe nu se arată dacă există sau nu fapta imputată, dacă inculpatul este sau nu vinovat, dacă există circumstanțe care atenuază ori agravează răspunderea inculpatului, dacă trebuie ori nu admisă acțiunea civilă ș.a. Fondul cauzei se va considera nerezolvat ori de câte ori prima instanță nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra chestiunilor de fond ale procesului, vizând problema vinovăției, a răspunderii penale sau civile ori a nevinovăției lui în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicând-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Dacă infracțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane prin înțelegere prealabilă sau de un grup organizat, e necesar să fie expuse acțiunile concrete săvârșite de către fiecare inculpat.

Instanța de recurs constată, că în speță instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

În acest sens, Colegiul penal lărgit relevă că deși prima instanță a pronunțat o soluție de achitare a inculpatului Panța Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar pe Caraman Vitalie l-a condamnat în baza art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal, aceasta nu a constatat fapta în privința inculpatului pe care l-a condamnat - Caraman Vitalie, însă a relevat în conținutul sentinței faptele de care au fost învinuiți ambii inculpați, fără a face o delimitare între acțiunile imputate acestora.

La rândul său, instanța de apel, deși a casat sentința pronunțând o nouă soluție cu privire la condamnarea inculpaților Caraman Vitalie și Panța Andrei în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, a repetat aceleași erori comise de către prima instanță la constatarea faptei, descriind fapta ca fiind dovedită în privința ambilor inculpați, însă fără a expune acțiunile concrete săvârșite de către fiecare inculpat în parte.

Mai mult, instanța de recurs atestă și faptul că la pronunțarea soluției de reîncadrare a faptelor inculpaților din prevederile art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza art. 354 Cod contravențional, instanța de apel de asemenea nu a constatat fapta pentru fiecare inculpat în mod separat, ci indicând că *Caraman Vitalie împreună cu Panța Andrei, la data de XXXXX, ora 18:00, aflându-se în strada s. XXXXX, XXXXX, în apropierea magazinului alimentar ÎI „XXXXX”, în prezența mai multor persoane, i-au aplicat intenționat lui Marteia Ion, lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i leziuni corporale medii.*

Pe lângă faptul că instanța de apel a admis erori în privința constatării faptelor inculpaților, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că motivarea soluției cu privire la reîncadrarea faptelor inculpaților din prevederile art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza art. 354 Cod contravențional, este una contradictorie, iar sub acest aspect se reține prezența temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs menționează că deși instanța de apel conchide că acțiunile inculpaților nu prezintă gradul prejudiciabil al infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, aceasta a constatat în faptele inculpaților acțiunile de aplicare de lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului părții vătămate, pricinuindu-i acesteia leziuni corporale medii.

În același timp, motivând delimitarea infracțiunii de huliganism de contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional - huliganismul nu prea grav, instanța de apel menționează că contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: aplicarea violenței asupra persoanelor; amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

Mai mult, ajungând la concluzia că vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății a reprezentat violența, care a fost aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, calificând faptele inculpaților în baza art. 152 Cod penal și art. 354 Cod contravențional, instanța de apel în mod contradictoriu a indicat, că doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de omor intenționat ori de vătămarea intenționată gravă sau medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 și art. 151 sau 152 Cod penal.

În acest context, Colegiul notează, că modalitatea de motivare a soluției instanței de apel cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpaților este neclară, pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Caraman Vitalie împreună cu avocatul Dariev Boris.

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Caraman Igor în

numele inculpatului Panța Andrei, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2019, în cauza penală în privința lui Caraman Vitalie XXXXX și Panța Andrei XXXXX, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **22 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor